

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 43.

Vydána dne 19. července 1933.

Obsah: (122. a 123.) 122. Zákon o změnách řádu volení v obcích. — 123. Vyhláška o úplném znění zákona, kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé.

122.

Zákon ze dne 12. července 1933 o změnách řádu volení v obcích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Ustanovení řádu volení v obcích se mění a doplňují takto:

V § 4, odst. 1,

připojuje se druhá věta tohoto znění: „Skutečnost, že někdo není zapsán do voličských seznamů, není na újmu jeho volitelnosti.“

V § 4, odst. 3,

nahrazují se slova: „Do obecních komisí mohou být voleni“ slovy: „Členy obecních komisí mohou být“.

§ 10, odst. 1,

se mění a bude zníti:

„Volební období obecního zastupitelstva končí uplynutím šesti let ode dne, kdy volba starosty, náměstků a ostatních členů obecní rady stala se pravoplatnou.“

§ 10, odst. 6,

se mění a bude zníti:

„O ztrátě mandátu v případech uvedených pod č. 2 a 4 rozhodne dohlédací úřad do tří měsíců. Do jeho rozhodnutí lze si stěžovati do 15 dnů k vyššímu úřadu dohlédacímu, který rozhoduje, a to do dvou měsíců, s platností konečnou. V případě vyloučení ze strany rozhoduje buď na žádost zmocněnce (náhradníka) k zastupování volební skupiny oprá-

veného, nebo zástupce strany k tomu zmocněného.“

K § 10

připojuje se odstavec 7 tohoto znění:

„Ustanovení odstavců 5 a 6 platí obdobně i o náhradnících.“

§ 12

a jeho nadpis se mění a bude zníti:

„Místní komise.

Místní komise, která podle zákona o stálých seznamech voličských sestavuje voličské seznamy (místní volební komise), dohlíží vůbec k tomu, aby obecní úřad šetřil ustanovení daných pro řízení volební.“

§ 19

a jeho nadpis se mění a bude zníti:

„Způsob volení.

Volby obecního zastupitelstva konají se ve všech obcích podle zásady poměrného zastoupení.“

§ 22, odst. 1,

se mění a bude zníti:

„Obecní úřad opatří kandidátní listiny číslem řadovým. Pořadí kandidátních listin se určí losem. Losování provede předseda místní komise (§ 12) v její schůzi, jakmile komise skončí úpravu kandidátních listin.“

K § 25, odst. 2,

připojuje se čtvrtá věta, která bude zníti:

„Pořadí kandidátů v každém hlasovacím lístku budiž vyznačeno zřetelně arabskými číslicemi přesně podle pořadí uvedeného v kandidátní listině (§ 21) po její konečné úpravě (§§ 23 a 24).“

§ 29

se mění a bude zníti:

„V den před volbou od 21. hodiny a v den volby až do konečné hodiny volby (§ 30) jest zakázáno v obci prodávati, čepovati nebo podávati nápoje obsahující alkohol.“

V § 38, odst. 2, větě první

připojují se na konci za slovo „neoznačené“, jež se odděluje čárkou, ještě tato slova: „nesmí mu však pořadí hlasovacích lístků, jak je volič přinesl, měniti“.

V § 38, odst. 3,

vkładají se před dosavadní ustanovení, jež bude větou pátou, čtyři věty v tomto znění:

„Volič může odevzdati tištěný hlasovací lístek nezměněný, nebo může hlasovati jen pro jednoho kandidáta tím, že zaškrtně číslici pořadí kandidáta. V obou případech čítá se odevzdaný hlasovací lístek do počtu hlasů odevzdaných volební skupině, jejímž jménem je hlasovací lístek označen. Bylo-li vyznačení hlasu i neúplně provedeno, je hlas pro kandidáta platně odevzdán. Zaškrtně-li volič číslice pořadí více kandidátů, hlasuje tím pro kandidáta s přednějším pořadím podle kandidátní listiny.“

V § 40

vypouštějí se slova „škrtnati, ani“.

V § 43, odst. 1, větě poslední

vkładají se za slovo „skupin“ tato slova, jež se oddělují čárkami: „vznačí počet hlasů, které každý kandidát zaškrtnutím své pořadové číslice obdržel (§ 38)“.

V § 46

připojuje se odstavec 4 tohoto znění:

„Nebyly-li takto přiděleny všechny mandáty, opakuje se postup prikazování mandátů stanovený v předchozích ustanoveních § 45 a odstavců 1 a 2 tohoto paragrafu až do úplného prikázání všech mandátů.“

§ 49

a jeho nadpis se mění a bude zníti:

„Rozdělení mandátů mezi skupiny, nekandidovala-li některá skupina potřebný počet kandidátů.“

Uvedla-li některá volební skupina méně kandidátů, než kolik by jí příslušelo mandátů

podle předchozích ustanovení, obdrží jen tolik mandátů, kolik osob kandidovala. Přebývající mandáty přikáže komise skupinám ostatním, jež podle předchozích ustanovení obdržely mandáty, postupující podle ustanovení uvedených v § 45, § 46, odst. 1, 2 a 4 a v §§ 47 a 48. Při výpočtu volebního čísla nepočítá se s hlasy volební skupiny, jíž se týče ustanovení první věty.“

V § 50, odst. 1, větě první

vkładají se za slova „podle pořadí“ s vypuštěním čárky za nimi uvedené ještě tato slova: „volbou stanoveného (odstavec 3), jinak podle pořadí“.

§ 50, odst. 3,

se mění a bude zníti:

„Kandidáti, kteří jsou uvedeni v kandidátní listině na místě dalším, než je počet kandidátů prikázaných volební skupině podle §§ 45 až 48, a získali počet hlasů rovnající se volebnímu číslu (§ 45), nastupují, je-li jich méně, než počet mandátů straně prikázaných, v pořadí na místo posledního a postupně dalšího kandidáta, který by byl jinak zvolen podle pořadí kandidátní listiny a nezískal sám počet hlasů rovnající se aspoň volebnímu číslu. Pořadí prvního kandidáta zůstává tímto ustanovením nedotčeno. Je-li jich stejně nebo více, než je počet mandátů volební skupině prikázaných, nabývají volbou pořadí za prvním kandidátem na místo kandidátů, kteří nezískali volebního čísla. Pořadí jejich řídí se počtem hlasů, který obdrželi; je-li počet hlasů stejný, rozhoduje pořadí podle kandidátní listiny.“

§ 54, odst. 1,

se mění a bude zníti:

„Námítky proti volbě mohou podati toliko voliči v obci oprávnění ve lhůtě osmi dnů počínajíc dnem po vyhlášení výsledku volby podle § 51, pokud se týče § 53, písemně u obecního úřadu. Námítky musí podepsati aspoň též počet voličů, jehož jest třeba podle ustanovení § 20, odst. 2, věty první k platnému podpisu kandidátní listiny. Nedostatečný počet podpisů může býti u obecního úřadu do dalších osmi dnů doplněn. Nejdéle do dalších tří dnů předloží obecní úřad námítky i s volebními spisy úřadu dohlédacímu. Úmrtí, odvolání podpisu nebo ztráta volebního práva podpisovatelova, k nimž došlo po předložení námitek úřadu dohlédacímu, nemá vlivu na další řízení, ani na řízení před nejvyšším správním soudem, leč by odpadli všichni.“

§ 57, odst. 1,

se mění a bude zníti takto:

„Náhradníci zastupují podle svého pořadí, i jde-li o schůzi konanou za účelem ustavení obecního zastupitelstva, členy zastupitelstva té volební skupiny, za niž byli kandidováni, když oni nemohou úřadu svého dočasně, byť i jen částečně vykonávat. Uprázdnil-li se místo člena obecního zastupitelstva trvale, nastupuje náhradník skupiny podle svého pořadí na místo uprázdněné jako člen.“

V § 60, odst. 1, věť první

za posledním slovem „rady“ nahrazuje se tečka středníkem a připojují se tato další slova: „zastupuje-li člena náhradník (§ 57, odst. 1, věta první), nemůže být volen za člena obecní rady.“

V § 61,

jehož nadpis se vypouští, odstavce 1 a 2 se mění a budou zníti:

„(1) Volba starosty obce, náměstků (§ 60) a ostatních členů obecní rady a komisí (§ 64) koná se podle zásady poměrného zastoupení.

(2) Nemůže-li podle § 62 uplatnit nebo neuplatní-li žádná skupina nároku na úřad druhého nebo prvního náměstka, koná se volba starosty obce a jeho náměstků nadpoloviční většinou přítomných z celého sboru.“

§ 62, odst. 1,

končící slovem „takto:“, se mění a bude zníti:

„Po zahájení volby vyzve předseda komise volební skupiny, aby prohlásily, činí-li si nárok na úřad druhého nebo prvního náměstka, nebo sdružují-li se za účelem tím.“

§ 63,

jehož nadpis se vypouští, se mění a bude zníti:

„(1) Volbu starosty obce potvrzuje u obcí, jež jsou sídlem okresního úřadu, ministerstvo vnitra, u ostatních obcí zemský úřad. Nebude-li volba starosty obce potvrzena, pozbývá volba jeho a jeho náměstků platnosti a nově zvolení členové obecního zastupitelstva jsou povinni provést novou volbu starosty obce a jeho náměstků ve schůzi, kterou svolá dohlédací úřad. Nastane-li při této nové volbě přesun v zastoupení volebních skupin v obecní radě, provede se i nová volba obecní rady podle § 64. Ten, jehož volba nebyla potvrzena, nemůže být během tří let ode dne rozhodnutí, jímž bylo potvrzení odepráno, znovu zvolen starostou obce, ani náměstkem.

(2) Neprovedou-li členové zastupitelstva v případě nepotvrzení první volby starosty obce volbu starosty ve druhé schůzi dohlédacím úřadem svolané podle odstavce 1, nebo zvolí-li v této schůzi starostou, kdo nemůže být volen podle ustanovení poslední věty odstavce 1, pozbývá platnosti i volba členů obecního zastupitelstva. Dohlédací úřad učiní pak po slyšení okresního výboru potřebné opatření pro spravování záležitostí obce do té doby, až bude nové obecní zastupitelstvo ustaveno a v příhodné době rozepíše podle § 11 novou volbu obecního zastupitelstva.

(3) Zvolí-li členové obecního zastupitelstva ve druhé schůzi starostou obce, kdo nebude příslušným úřadem pravoplatně potvrzen, nabývá zvolený jen členství v obecní radě a dohlédací úřad určí, který člen obecní rady (náměstek nebo další člen) bude vykonávat prozatím úřad starosty obce. Funkce jeho trvá až do doby, kdy bude pravoplatně potvrzena volba starosty obce, jež se provede podle ustanovení § 66, odst. 2, nebude-li v této době obecní zastupitelstvo rozpuštěno, nebo neurčí-li v mezidobí dohlédací úřad jiného člena obecní rady, aby vykonával úřad starosty obce. O povinnosti přijmouti uvedenou funkci, o jejím odmítnutí, resignaci a ztrátě, jakož i následcích s tím spojených platí obdobně ustanovení §§ 8, 10 a 68.

(4) Odvolání z rozhodnutí zemského úřadu o nepotvrzení volby starosty obce má účinek odkládací.

(5) Předchozí ustanovení nevztahují se na potvrzení volby primátora hlavního města Prahy a potvrzení (ustanovení) starostů měst s vlastním statutem a se zřízeným magistrátem vůbec, pro něž platí ustanovení zvláštní. Ustanovení ta neplatí též pro osady.“

§ 64, odst. 1,

se mění a bude zníti:

„Po zvolení starosty a náměstků volí se ostatní členové obecní rady a členové obecních komisí.“

V § 64, odst. 2,

vkládá se za větu třetí věta čtvrtá tohoto znění:

„Byl-li starosta, náměstek nebo člen obecní rady zvolen ze skupiny, jíž podle poměrného zastoupení nenáleží zastoupení v obecní radě buď vůbec nebo tolika členy, včítá se nadpočetný mandát té skupině, jež volbu provedla, a volilo-li více skupin, té z nich, jíž připadne, rozvrhne-li se mezi ně podle zásady poměrného zastoupení.“

K § 64

připojují se odstavce 6 a 7 tohoto znění:

„(6) V obcích, v nichž volba obecního zastupitelstva odpadla podle § 27, poněvadž byla podána jen jedna platná kandidátní listina, provede se volba členů obecní rady a komisi nadpoloviční většinou přítomných členů obecního zastupitelstva. Nedosáhl-li potřebný počet kandidátů této většiny, vykoná se volba užší mezi těmi kandidáty, kteří obdrželi největší počet hlasů, při čemž se pojme do užší volby dvakrát tolik kandidátů, kolik členů obecní rady má se ještě voliti. Při stejném počtu hlasů rozhodne los, kdo do užší volby má být pojat. Při užší volbě považují se za zvolené ti, kdož obdrželi největší počet hlasů. Při rovnosti hlasů rozhodne los. Hlasy, které připadly na kandidáty do užší volby nepojaté, jsou neplatny.

(7) Způsobem v předcházejícím odstavci stanoveným jest postupovati též, nevykoná-li příslušná volební skupina volbu členů obecní rady jí podle odstavce 2 připadajících, ač byla s upozorněním na následek ten po druhé k volbě svolána.“

§ 66, odst. 1,

se mění a bude zníti:

„Uprázdnil-li se za doby úřadování obecního zastupitelstva místo náměstka, člena obecní rady nebo komise, obsadí uprázdněné místo členové volební skupiny, jíž se včítal uprázdněný mandát (§ 64). Volební skupina provede volbu podle zásady nadpoloviční většiny.“

V § 67, větě první,

nahrazují se slova: „podati může každý volič“ slovy „podati mohou voliči v obci oprávnění písemně“.

V témž paragrafu připojuje se třetí věta, jež bude zníti: „Ustanovení § 54, odst. 1, věty druhé až páté platí obdobně.“

K § 68

připojují se odstavce 2 a 3 tohoto znění:

„(2) Za přestupek nezúčastnění se volby bez omluvného důvodu lze uložit bez dalšího řízení trestním příkazem pokutu až do 500 Kč, pro případ nedobytnosti podle míry zavinění vězení nejvýše 2 dnů. V trestním příkazu buď uvedeno:

1. jméno, zaměstnání a bydliště voliče, jenž se volby nezúčastnil;

2. označení volby, které, kde a kdy se nezúčastnil;

3. předpis, který byl tím přestoupen, a předpis, podle něhož se trest ukládá;

4. částka pokuty, jakož i výše trestu vězení, který má nastoupiti, byla-li by pokuta nedobytná;

5. vyzvání, aby pokuta byla zaplácena do 15 dnů;

6. poučení o právu podati odpor proti trestnímu příkazu.

(3) Proti trestnímu příkazu může obviněný do 15 dnů po doručení podati písemně nebo ústně odpor a zároveň uvést průvodní prostředky k svému obhájení. Odpor budiž podán u úřadu, který trestní příkaz vydal. Včasným podáním odporu pozbývá trestní příkaz platnosti a zavede se řádné řízení. V zavedeném řízení nelze uložit trest přísnější, než jaký byl uložen v trestním příkazu, leč by vyšly na jevo přítěžující okolnosti, k nimž při vydání trestního příkazu nebylo přihlíženo.“

V § 75

věta třetí se mění a bude zníti:

„Pokud pro hlavní město Prahu a ostatní města s vlastním statutem a se zřízeným magistrátem neplatí podle zákonů vydaných po 28. říjnu 1918 ustanovení zvláštní, platí zákon tento.“

Čl. II.

(1) Ustanovením § 10, odst. 1 ve znění tohoto zákona neprodlužuje se volební období jen těch obecních zastupitelstev, která v den účinnosti zákona úřadují v obcích, v nichž před tímto dnem byla rozepsána volba nového obecního zastupitelstva a, byla-li provedena již i volba nové obecní rady, tato volba nena- byla dosud právní moci.

(2) Ustanovení § 63, odst. 1, 4 a 5 ve znění tohoto zákona platí obdobně i pro potvrzení volby starostů pravoplatně zvolených přede dnem účinnosti tohoto zákona s tím rozdílem, že nepotvrzením volby uprázdnil se jen místo starosty a provede se volba doplňovací podle § 66, odst. 2. Dokud nebude potvrzení volby pravoplatně odepráno, podrží dosavadní starosta svůj úřad. Nebude-li volba jeho s konečnou platností potvrzena, pozbývají náměstkové starosty těchto funkcí, zůstávají však dále členy obecní rady. Dohlédací úřad určí, který člen obecní rady bude vykonávati prozatím funkci starosty obce; ustanovení § 63, odst. 3, věty druhé a třetí ve znění tohoto zákona platí obdobně. Dojde-li při doplňovací volbě k případům uvedeným v § 63, odst. 2, větě první, úřad podle obecního zří-

zení příslušný rozpustí obecní zastupitelstvo. Ustanovení § 63, odst. 2, věty druhé platí obdobně. Zvolí-li členové obecního zastupitelstva v doplňovací volbě starostou obce, kdo nebude příslušným úřadem pravoplatně potvrzen, platí obdobně ustanovení § 63, odst. 3 ve znění tohoto zákona.

(3) V obcích, v nichž přede dnem účinnosti tohoto zákona byla provedena volba obecního zastupitelstva podle zásady relativní většiny a nedošlo k volbě obecní rady nebo volba obecní rady nestala se dosud pravoplatnou, jest provést volbu obecní rady podle předpisů dosavadních o volbě podle zásady relativní většiny. Totéž platí i pro doplňovací volby (§ 66) ve všech obcích, v nichž provedena byla volba podle zásady relativní většiny.

Čl. III.

(1) Řádem volení v obcích rozumí se v tomto zákoně zákon ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n. a zákony jej měnící a doplňující.

(2) Kromě ustanovení, která v řádu tom předpisy čl. I a II se zrušují, mění nebo doplňují,

poz b ý v a j í p l a t n o s t i :

§ 58, odst. 4;

v § 62 nadpis a odstavec poslední;

čl. III, odst. 1 zákona ze dne 14. července 1922, č. 253 Sb. z. a n.;

m ě n í, p o k u d s e t ý č e d o p l ň u j í s e :

§ 1, v němž se připojuje věta druhá tohoto znění: „O volebním právu příslušníků branné moci a četnictva platí ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1927, č. 56 Sb. z. a n.“;

§ 4, odst. 1, v němž se připojuje třetí věta tohoto znění: „O volitelnosti příslušníků branné moci a četnictva platí ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.“;

§ 8, odst. 4, věta druhá, v níž za slova: „ještě ustaveno,“ vkládají se tato slova: „nebo v době, kdy volební období uplynulo,“;

§ 11, v němž se vypouštějí v posledním odstavci slova: „dále lhůtu, do které možno se domáhati volby podle zásady poměrného zastoupení a podmínky této žádosti (§ 19),“;

§ 30, v němž se vypouštějí v odstavci 1 slova „jakož i zásady, podle nichž se volba bude konati“ a čárka před nimi uvedená;

§ 39, odst. 1, č. 2, v němž na konci za slovem „hlasovati“, jež se odděluje čárkou, při-

pojují se tato slova: „nebo nemůže voliti podle ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.“;

§§ 45, 46, 47, 48 a 64, v nichž mění se nadpis, který bude zníti:

v § 45: „Přikazování mandátů volebním skupinám. Volební číslo.“;

v § 46: „Přikazování zbylých mandátů.“;

v § 47: „Odčítání nadpočetných mandátů.“;

v § 48: „Rozdělení mandátů mezi listiny sdružené.“;

v § 64: „Volba obecní rady a komisí.“;

§ 66, odst. 2, v němž nahrazují se slova „podle ustanovení § 62“ slovy „podle ustanovení §§ 61 a 62.“

Čl. IV.

(1) Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra.

(2) Ministr vnitra se zmocňuje, aby sestavil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil s číslováním odstavců u jednotlivých paragrafů úplné znění zákona č. 75/1919 Sb. z. a n. v úpravě provedené pozdějšími zákony.

T. G. Masaryk v. r.

Malypetr v. r.

Černý v. r.

123.

Vyhláška ministra vnitra ze dne 15. července 1933

o úplném znění zákona, kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé.

Podle čl. IV, odst. 2 zákona ze dne 12. července 1933, č. 122 Sb. z. a n., o změnách řádu volení v obcích, vyhlášení v příloze úplné znění zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n., kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé, v úpravě provedené pozdějšími zákony.

Černý v. r.